

Nr 270.

Av herr **Lindström**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 kap. 3 § rättegångsbalken, m. m.*

Genom proposition nr 167 har Kungl. Maj:t förelagt riksdagen förslag bland annat om ändrad lydelse av 8 kap. 3 § rättegångsbalken, innebärande att en ny hovrätt, hovrätten för Västra Sverige, skulle inrättas. Den nya hovrätten skulle få sitt säte i Göteborg. Dess jurisdiktionsområde skulle omfatta Hallands, Göteborgs och Bohus samt Älvsborgs län.

Till grund för propositionen har legat ett av processlagberedningen den 15 oktober 1938 avgivet förslag. Enligt detta skulle emellertid till den nya hovrätten hänföras även Värmlands län. Till stöd för en sådan anordning har beredningen åberopat, att Värmlands län geografiskt sett nära sammanhänge med de landsdelar, vilka i övrigt borde höra under en hovrätt i Göteborg, att särskilt för befolkningen i sydvästra Värmland, Göteborg ur kommunikationssynpunkt ägde avgjort företräde framför Stockholm som hovrättsstad samt att länets kommersiella förbindelser i minst lika stor utsträckning finge antagas gå över Göteborg som över Stockholm. Beredningen har tillika anfört, att ett avskiljande av Värmlands län från Svea hovrätts jurisdiktionsområde skulle för denna hovrätt innebära lättnad i fråga om åliggandet att under en ny rättegångsordning hålla hovrättsting, varjämte överföringen av Värmlands län syntes möjliggöra en starkare organisation av hovrätten i Göteborg. I övrigt framhölls, att för den föreliggande frågan vore i viss mån avgörande, om ännu en hovrätt funnes böra inrättas inom Svealand. Beredningen hade dock icke ansett sig böra förorda någon sådan hovrätt. Denna ståndpunkt har beredningen sedermera vidhållit i ett den 15 december 1938 avgivet yttrande i anledning av en i propositionen omfördäld framställning från drätselkammaren i Örebro om inrättande av en hovrätt i nämnda stad.

Departementschefen har förklarat sig icke nu beredd att i ett sammanhang upptaga spørsmålet om den uppdelning av Svea och Göta hovrätter, varom kunde bliva fråga. Ett slutligt ståndpunktstagande till frågan om Svea hovrätts uppdelning — vilken fråga såsom de avgivna yttrandena visade vore föremål för mycket delade meningar — krävde ytterligare utredningar och överväganden. På grund härav och då vad anginge Värmlands län de lokala önskemålen, enligt vad yttrandena jämväl gäve vid handen, övervägande ginge i den riktningen, att den nuvarande ordningen borde bibehållas, har departementschefen ansett detta län för närvarande böra kvarbliva under Svea hovrätt.

Ett överförande av Värmlands län till hovrätten i Göteborg behöver

emellertid ingalunda anses innebära ett föregripande av frågan om Svea hovrätts delning. Så skulle vara fallet endast om utsikt funnes, att en ny hovrätt skulle komma till stånd för de västra och mellersta delarna av Svealand i ungefärlig överensstämmelse med vad som föreslagits i den förut omnämnda framställningen från drätselkammaren i Örebro. Mot detta förslag ha dock i de däröver avgivna yttrandena anförts så vägande erinringar, att tanken på inrättande av en dylik hovrätt helt torde böra uppgivas.

Under sådana förhållanden bör hinder icke möta att redan nu fatta definitiv ståndpunkt till frågan om förläggningen av Värmlands län.

Departementschefen anmärker, att skäl kunna anföras både för och emot förslaget att låta Göteborgshovrättens domsområde omfatta jämväl Värmlands län. Detta är givetvis riktigt. Tillräckliga skäl för att frågå processlagberedningens förslag — vilket, på sätt framgår av propositionen, överensstämmer med vad processkommissionen förordat under förutsättning, att hovrätternas antal bestämdes till sju — ha dock enligt min mening icke kunnat förebringas. Till en del äro erinringarna mot detta förslag av den art, att de skulle kunna riktas mot varje förslag om en uppdelning av Svea hovrätt. I detta hänseende må åberopas vad Göta hovrätt anført i sitt i ärendet avgivna utlåtande. Även eljest ha olika åsikter uttalats av de lokala myndigheterna. Några verkliga skäl för den uppfattningen, att en förläggning till Göteborg skulle för länets befolkning medföra olägenheter av något slag, ha dock icke framförts. Så mycket större betydelse bör då tillmätas den omständigheten, att de myndigheter, som tidigare, oberoende av lokala synpunkter, haft frågan under övervägande, i likhet med processlagberedningen, kommit till den uppfattningen, att Värmlands län borde införlivas med en blivande hovrätt i Göteborg.

Mot en alltför stark uppdelning av Svea hovrätt har i ett yttrande framhållits, att likställighet mellan hovrätterna i storlekshänseende ingalunda vore ett önskemål, som självfallet borde tillgodoses. Tvärtom kunde det vara önskvärt, att för landets centrala delar funnes en hovrätt av något större storleksordning än de övriga, särskilt som den till Stockholm förlagda hovrätten under alla omständigheter måste antagas bliva av särskild betydelse för domarutbildningen. Med den storleksordning, som Svea hovrätt skulle komma att intaga även efter ett fränskiljande av Värmlands län, torde dock icke ur denna synpunkt hinder möta mot förläggande av nämnda län till hovrätten i Göteborg. Fastmera måste av enahanda skäl som nyss anförts beträffande den till Stockholm förlagda hovrätten anses påkallat, att även hovrätten i Göteborg erhåller ett så stort jurisdiktionsområde som omständigheterna medgiva. I likhet med Stockholm torde sålunda Göteborg intaga en mycket förmånlig ställning såväl i vad angår rekryteringsmöjligheterna som beträffande förutsättningarna att väl fylla de utbildningsuppgifter, som böra ankomma på hovrätterna. Även härutinnan föreligger alltså anledning att låta Värmlands län ingå i Göteborgshovrättens domsområde.

Erinras må till sist, att Värmland också i andra avseenden ansetts böra sammanföras med de västsvenska landskapen, såsom i fråga om vattendom-

stolarnas domsområden samt statens järnvägars och postverkets distriktsindelning. Värmland hör även under landsarkivet i Göteborg. Såsom processlagberedningen omnämmt tillhörde Värmland intill år 1816 Göta hovrätts domsområde.

På grund av vad nu anförts och under hänvisning i övrigt till processlagberedningens och Göta hovrätts i ärendet avgivna yttranden får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av förevarande proposition nr 167 måtte fatta beslut av innebörd, att även Värmlands län hänföres till hovrätten för Västra Sverige i stället för, såsom i propositionen föreslagits, till Svea hovrätt.

Vederbörande utskott torde lämpligen böra utforma det eller de författningsförslag, som kunna erfordras vid bifall till denna hemställan.

Stockholm den 24 mars 1939.

Rickard Lindström.
